UUTISET

Alimmat sijaisapumaksut kallistuvat 1,90 euroa tunnilta ensi vuonna. **HALLITUSNEUVOS RIITTA KUUSISTO**

Pienituloisen lomituslasku nousee eniten

Viljelijäpariskuntia patistetaan pitämään lomansa samaan aikaan. Sijaisavun maksut nousevat.

Perjantaina vahvistettiin muutokset ensi vuoden alussa voimaan tulevaan lomituspalvelulakiin.

Hallitus päätti kehysriihessä viiden miljoonan euron säästöistä, jotka uuden lomituspalvelulain myötä toteutuvat.

Pääosa summasta, 4,5 miljoonaa euroa, otetaan pienituloisimmilta lomanpitäjiltä.

Loput puoli miljoonaa katetaan tehostamalla lomittajien työtä.

Alimmat maksut nousevat, ylimmät halpenevat

Sijaisavusta perittävän tuntimaksun perushintaa korotetaan.

Taksa nousee yhdestä eurosta kolmeen euroon, mihin lisätään myel-työtuloon sidottu osa tuntimaksua.

Sijaisavun käyttäjän tuntimaksu saadaan lisäämällä perusmaksuun 6 000:s-osa viljelijän myel-työtulosta.

Nykyisin jakajana käytetään lukua 5 000.

Lomitussäästö 5 miljoonaa euroa

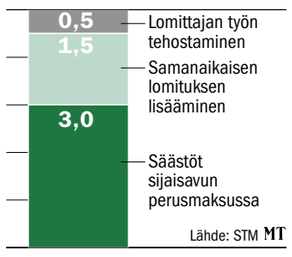

Hallitusneuvos **Riitta Kuusisto** laskee alimpien sijaisapumaksujen kallistuvan 1,90 euroa tunnilta ensi vuonna. Ylimmät tuntimaksut halpenevat 1,10 euroa.

”Sijaisapumaksujen korotus on varmin tapa saada säästöjä aikaiseksi”, hallituksen lakiesityksessä perustellaan.

Yli puolet säästötavoitteesta, kolme miljoonaa euroa, aiotaan koota sijaisapumaksuista.

Tuntimaksun riippuvuutta sijaisavun saajan myel-työtuloista lievennetään. Muutokset tasoittavat pienimpien ja suurimpien tuntimaksujen eroja.

Pitkäaikaista sijaisapua tarvitsevat viljelijät voivat alentaa myel-työtuloa säästääkseen sijaisavun maksuissa.

Alimmillaan sijaisavusta peritään nyt 1,70 euroa tunnilta ja ylimmillään 18,90 euroa tunnilta.

Liki 3 000 pitää yhtä aikaa lomaa

Samanaikainen lomanpito laajenee tiloille, joilla on 20 kotieläinyksikköä. Kahden yrittäjän kuuluu pitää yhtä aikaa 20 päivää lomastaan.

Samanaikaisia lomia on järjestetty vuodesta 1997 alkaen. Silloin säästettiin panemalla 15 kotieläinyksikön tiloilta viljelijät yhtä aikaa lomalle.

Karjataloudessa työmenetelmien ja tuotanto-olojen katsotaan tehostuneen, joten samanaikaista lomanpitoa voidaan laajentaa.

Yksi henkilö lomittaa siten kerrallaan kahta viljelijää, mikä on katsottu hyväksi säästökohteeksi. Nyt säästö lasketaan 1,5 miljoonaksi euroksi.

Yhtä aikaa lomailee osan lomastaan 2 200 karjatilallista. Ensi vuonna heitä lasketaan olevan 2 700. Yhteensä lomasaajia arvioidaan olevan 23 600.

Maatalousyrittäjien vuosiloma ei pitene. Se pysyy 26 päivässä.

Yhdeksi kotieläinyksiköksi lasketaan esimerkiksi yksi lehmä tai neljä emolehmää tai neljä muuta nautaa.

Yksikkö muodostuu kolmesta emakosta porsaineen tai 15 muusta siasta.

Tehoa lomituksiin tavoitellaan

Lomituspalvelujen järjestämistä tarkennetaan. Myös kustannusten korvaamista koskevia säännöksiä muutetaan. Näistä lasketaan koituvan puoli miljoonaa säästöä.

”Paikallisyksiköt joutuvat kiinnittämään entistä enemmän huomiota lomitusten taloudelliseen järjestämiseen ja lomittajien työajan tehokkaaseen käyttöön”, Kuusisto sanoo.

Kullekin lomansaajalle lasketaan hänen työosuuttaan vastaavat työtunnit.

Laskentatapaa ei tiettävästi muutetaan.

Aikuiskoulutukseen saa sijaisapua jatkossa vain silloin, kun se liittyy selkeästi maatalousyrittäjyyteen. Täsmennys säästää pikkuisen, muttei paljon.

Sijaisavun muutos koskee sellaista aikuiskoulutusta, jota saa enimmillään 15 päivää vuodessa.

Aikuiskoulutuksen sijaisapua on tulkittu eri tavalla lomitusalueesta riippuen. Osa antaa sijaisapua esimerkiksi kosmetologin opintoihin.

”Opintomatkojen osalta tulkinnoissa on eroja”, hyvinvointipäällikkö **Päivi Wallin** Melasta kertoo esimerkin.

Nyt linjaa täsmennetään.

JUHANI VIITALA

Maaseudun kiinteistöissä runsaasti hyödynnettävää

”Maaseudulla on paljon erilaisia kiinteistöjä, jotka on mahdollista saada hyötykäyttöön, kunhan vain asia oivalletaan”, toteaa kehitysjohtaja **Harto Ylitalo** AF-Innovasta.

AF-Innova julkaisi tiistaina Ylitalon kokoaman Piilevät mahdollisuudet tuloksi -kirjan, jossa käydään läpi erilaisia kiinteistöjen käyttö-, jalostus- ja vuokrausmahdollisuuksia. Kaikki ideat kannattaa käyttää hyväksi, kun mietitään selviytymismahdollisuuksia.

Ylitalon mukaan kyse ei ole sijainnista, sillä taajamien läheisellä maaseudulla, ydinmaaseudulla ja harvaan asutuilla seudulla on omat vahvuutensa, joita voidaan hyödyntää.

Taajamien lähellä on kysyntää kunnostetuille rakennuksille, kun harvaan asutulla alueella voidaan korostaa luontoa.

Kirjassa kerrotaan yksityiskohtaisesti 20:stä jo toteutetusta kohteesta. Yhdessä muutetaan kaislikkoinen merenranta vuokratonteiksi, toisessa vuokrataan metsäaluetta mönkijäradaksi ja kolmannessa vanha kalliolouhokseen aletaan varastoida bioenergiaa.

Maatilojen vanhoja rakennuksia remontoidaan veneiden, autojen ja kesämökkitavaroiden talvivarastoiksi tai tehdään asuntoja vanhaan navettaan.

Tuulivoimalan tontista käypä vuokra

Kirjassa käsitellään laajasti tuulivoimaloita ja niiden tarvitsemien maa-alueiden vuokraamista.

Ylitalon mukaan asia on uusi. Ensimmäisissä kohteissa maanomistajat antoivat käyttöoikeuksia turhan edullisesti.

Oppia voidaan ottaa Keski-Euroopasta, missä tuulivoimaloiden tonttivuokrat on kytketty voimalan sähköntuottoon.

Tyypillinen vuokra on 3,5 prosenttia tuotetun sähkön bruttoarvosta. Se tarkoittaa karkeasti 20 000 euroa vuodessa isoa voimalaa kohti.

Kolmivuotisessa hankkeessa keskityttiin laajalti erilaisiin vajaakäytössä ja hyötykäytön päättymisvaiheessa oleviin maaseudun kiinteistöihin, joille haettiin uudenlaista käyttöä.

Taustavoimina olivat Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan tuottajaliitot 15 muun toimijan kanssa.

Jatkohankkeessa on tarkoitus paneutua vajaakäytössä oleviin maaseudun rakennuksiin, Ylitalo sanoo.

AF-Innova on vuonna 2001 perustettu maaseudun asioihin keskittynyt asiantuntija- ja kehitysyhtiö.

VEIKKO NIITTYMAA

KARI SALONEN

Perunaa viljelevä Saku Mekkonen Kokemäeltä vuokraa vanhaa navettaa perunajauhotehtaan varastoksi. Niukan sadon takia varasto on nyt tyhjillään.

EU-parlamentti tinkii kolmesta kasvista

EU-parlamentti ajaa lievennyksiä kolmen kasvin vaatimukseen EU:n maatalousuudistuksessa, parlamentin maatalousvaliokunnan jäsen **Petri Sarvamaa** (kok.) kertoi MTK:n valtuuskunnalle tiistaina.

Maatalousvaliokunnan esitys on, että kaksi kasvia riittää 10–30 peltohehtaarin tiloilla ja leveysasteen 62 pohjoispuolella. Leveysaste kulkee Suomessa Parkanon, Mäntän, Haukivuoren ja Kiteen kautta.

Leveysaste oli Sarvamaan oma esitys. Hänen mukaansa koko Suomen saaminen kahden kasvin alueeksi oli tavoitteena, mutta siinä piti tehdä kompromissi. Leveysaste 62 on käytössä jo muissa määrittelyissä.

Vaikeampi asia on saada muutos ekologisen alan 7 prosentin vaatimukseen. Siinä Suomi ja Ruotsi ovat samoilla linjoilla.

Sarvamaa puhui MTK:n valtuuskunnan illallisella. Hän totesi parlamentissa joutuneensa aloittamaan maatalouspolitiikan opiskelut käytännössä tyhjästä ja kiitti MTK:n Brysselin toimistoa aidosta ja vilpittömästä avusta tietojen hankinnassa.

HEIKKI VUORELA

Hevosyrittäjät olivat koolla Hämeenlinnassa

Noin 60 hevosyrittäjää kokoontui torstaina ja perjantaina Hämeenlinnaan valtakunnallisille Hevosyrittäjäpäiville.

Tapahtumassa puhuttiin etenkin hevosyritysten taloudesta, kertoo **Suvi Louhelainen** Hämeen ammattikorkeakoulusta.

”Kaikki teemat liittyvät hevosyritysten talouteen ja johtamiseen. Talouden heikot ajat vaikuttavat vääjäämättä myös hevosyrityksiin, tosin ehkä viiveellä. Hevosharrastus ei ole ensimmäinen asia, mistä perheet karsivat.”

Hevosyrittäjäpäivien tavoitteena on kehittää yrittäjien osaamista ja suoda heille mahdollisuus irtiottoon ja toisiinsa tutustumiseen.

Vastaavat tilaisuudet pidettiin aiemmin marraskuussa Laukaassa Keski-Suomessa ja Kestilässä Pohjois-Pohjanmaalla.

Hevosyrittäjäpäivät päättivät Hämeen ammattikorkeakoulun kaksivuotisen valtakunnallisen Hevosyritys huippukuntoon -koulutuskiertueen. Louhelaisen mukaan tapahtumalle pohditaan jatkoa alan järjestöissä, sillä yrittäjät ovat kokeneet yhteisen tapahtuman hyvin tarpeelliseksi.

HENRIK SCHÄFER

» Talouden heikot ajat vaikuttavat vääjäämättä myös hevosyrityksiin, tosin ehkä viiveellä. Hevosharrastus ei ole ensimmäinen asia, mistä perheet karsivat.